

כשהעלה סוכנו האמריקאי של בריותם את הרעיון להפגיש בינינו, התברר לי שהוא האיש המתאים ביותר לדבר. מכיר היטב את הבעייתיות של האיזור, ומעורה במנטאליות המיוחדת של הסביבה.

אין לי כל סיבות סנטימנטליות הקשור רות במוצאי היהודי לבואי לכאן, מצהיר הוארד. לבד מן הניסיון הטוב שהיה לי בעבר עם ישראלים כשהסרטינו כאן את מעגל הפלדה עם דיויד קאראדין. גם אז היו לי שיקולים מיקצועיים בבואי לישראל — עלילת אותו סרט התרחשה בדרום-מזרח אסיה, ולא היה לנו כל חשק להסריט שם. ולספוג כמה כדורים בראש. בישראל מצאנו גופים דומים למקור, ומגו אוויר מתאים. את האקס איננו יכולים לצלם בארץ ערבית, ובוודאי לא בארץ העשויה להיות מקום התרחשותו האמיתית של התסריט, מסיבות מובנות. לעומת זאת בישראל נמצא את מזג האוויר הנחו, והאתרים הדומים פיסיית לאתריה הטבעיים של העלילה. ועוד למעלה מזה, נוכח למצוא כאן כמה שחקנים ערבים, ודמויות ישראליות שיתאימו להשלמת התמונה.

הוארד, המעיד על עצמו כי הוא מפיק "עצמאי מאוד", סבור שבידיו תסריט בעל עוצמה הדומה לסינדרום הסיני, סרט פעולה שיש בו מסר פוליטי בינלאומי, בן זמנו. "אלה הסרטים המדברים היום ללב הצרכן האמריקאי, שעדיין מהווה בין חמישים לשבעים אחוז של שוק ההפצה העולמי."

תסריט מסוג זה דורש, לדעתו, במאי בעל שיעור קומה כאלה קאזאן, בשעתו. וברגע זה שקלת אפשרות להפקיד את הבימוי בידי בראין דה-פלמה, הכוכבים שמדובר בהם ג'ורג' סי. סקוט, צ'רלסון הסטון וויליאם דיביין, אבל השמות עדיין, כמקובל בליהוק סרטים, ניידים ביותר, ועשויים להשתנות. עם בחירת הבמאי או לוח הזמנים.

תקציבו של הסרט ינוע מסביב לחמישה מיליון דולר, וראובן בריותם עשוי לשמש כסגן-מפיק, וקרוב לוודאי שאכלס גם את אחד מכסאות הכוכבים. סוף כל סוף הוא מסוגל לחקות מיבטאים כה מגוונים בהצ'ר לחה רבה כל כך שחבל לא לנצל אותו." אומר הוארד. ואמנם האחרון בסידרת הר פולקלור של בריותם היה קפיטן רוסי בציד הלווייתנים, התפקיד בו זכה הודות לפטר שטראוס, שגילם את אלעזר בן-יאיר בסידרה מצדה ומגלם בווייתנים את התפ-

ראובן בריותם ב"מצדה" שטראוס חיפש אותו

קיד הראשי. "פטר חיפש אותי והיפס, עד שמצא אותי שוב בניו-יורק. כדי לגלם את התפקיד. למדתי רוסית כדי לגלם אותו כהלכה."

ובעוד בריותם מרחיב את גלריית תפקידיו בקולנוע, מנסה הוארד לקשור את הקצוות המתאימים כדי לאפשר את צילום מיו של האקס במחצית נובמבר או לכל המאוחר בפברואר.

דיסני בא בקלות

להחזיר את הפרופסור: בחיך משובב

ביותר של התעשייה. יוצא דופן מעניין הוא היעדר הרון מנטיקה: הגיבור העשוי ללא חת אינו מתאהב אפילו בדיילת הקרקע, בתמונה האחרונה, לפני שהוא עומד לעלות למטוס. אבל מאחר שהוא שם פניו לפאריס, והסרט רומז שייתכן המשך, מתקבל מאוד על הדעת שאת אהבתו ימצא בשרות אלישע.

פרופסור נעלם בלונדון
דרייב-אין, תל-אביב, ארצות-הברית) — כשאלפני ואלט דיסני מוציאים מתחת ידם סרט מתח, ברור כבר מראש שהוא צריך להיות לא מזיק, לא מפחיד, מברך, ומתאים לכל הגילאים. מובן שכל קשר למציאות, או כל ניסיון להתיי מודד עם בעייה כלשהי מבוטל מראש, כי הרי הסרט מיועד לעיכול מהיר, אולי אין הוא עוזר לבריאות, אבל להזיק אינו יכול.

כך לפחות נהוג לחשוב לגבי רוב סרטי דיסני, ומי שמקבל אותם בתור שכאלה, בוודאי ינהה לראות מהתלה זו על סופר-מרגל בן 21 שיוצא לפוש בלונדון. משימתו הראשונה: להציל את שירותי-הביון הבריטיים שהרי הישע, ולהחזיר עבורם פרופסור שערק מן המערב עם נוסחה מתוחכמת, וכמעט נחטף על-ידי אירגון פשע זדוני, שרק במקרה אינו נקרא "סמרש", אבל את השראתו ודאי שאב מסירטי בונד.

אביזרי דיסני, התיקניים, נמצאים כאן כרגיל: הדודה הזקנה, המבולבלת, הפטפטנית והחביבה, השוטר השמן והמתנשף, העושה תמיד את הצעד הלא-יכון, יריד הנפש החביב שלידו צריכה גבורת הגיבור לבלוט שבעתיים, נבל קשוח שרקותו מכסיפות וכמובן מכונית פלא, במקרה זה בעלת שלושה גלגלים בלבד (מודל היסטורי של "מורגו") שצריכה להחזיק מעמד במירדפס ליד המודלים החדשים

הנוסע הרביעי

פארה פוסט: זה עדיין לא מספיק

הוא אינו מפחיד, אינו מתוחכם, ואינו מגעיל די הצורך כדי לעורר רגשות כלשהם. קירק דאגלס עבר כבר את גיל המאהבים, פארה פוסט חולצת אמנם שז, אבל זה עדיין לא מספיק, ואילו הארווי קייטל מביא לטרט אסקולת מישהק קפדנית, ללא כל צורך.

סאטורן 3 (סינמה 1, תל-אביב, אנגליה) — כל מי שייפתחה ללכת לטרט הזה משום שסטאנלי דונן הפיק וביים אותו, שיהיה. אין לדעת מה קרה לסטאנלי דונן, אולי אין זה אותו האיש שעשה פעם את "שיר אשיר בגשם", או את "הידון בחרוזים", אולי מישהו משתמש בשמו, בכל אופן, הדבר עליו הוא חתום מהווה את אחת הטראגדיות העצובות של המדע הבידיוני.

למען האמת, נדמה כאילו כל הסרט יש לו מטרה אחת: לאפשר לתפאורן לבנות תחנת חלל דמיונית על כוכב הלכת שבתאי, ותו לא. התחנה צריכה להיות מאוישת בשני עובדים, גבר לא כל כך צעיר ואשה בשיא פריחתה, ואל התחנה מגיעים עוד שניים, מדען חלל, שכבר מן הרגע הראשון מוצג כבלתי-שפוי-בדעתו, ועימו רובוט מפורק, שלאחר הרכבה יצטרך להיות העתק מדוייק של המדען, כלומר, להביא את השיגעון לידי מסקנתו האבי-סורדית הקיצונית.

זה נראה אולי מבטיח, אבל אין זה כך בשום פנים ואופן. למרות שהרובוט צריך להיות דומה, בשלבים מסויי-מים, בצורת המחשבה שלו, להאל 59000 מ"מ, אודיסיאה בחלל", ובשלבים אחרים למיפלצת מ"הנוסע השמיני",

התינהוני שבשוליים

גדליה בסר ויאיר אלעזר

הסרט, עָצו צריך הגיבור להתחלחל מן המציאות היש-ראלית, גְמוֹקס אמנם במקום מעורר חלחלה, ליד הטיילת בתל-אביב, אלא שאין בשברירי-שוליים זה של החברה כדי לייצג את החברה כולה. למען האמת, הסרט היה משכנע הרבה יותר אילו צריכה היתה הדמות להתמודד עם תברה נורמלית, ולא עם החלק התמוהני והמשונה יותר שלה.

טרנזיט (מוזיאון, תל-אביב, ישראל) — פניו של הסרט הזה מועדות לכיוון הנכון. הוא רוצה לעמוד על אותו משבר שהוא נחלתם של ישראלים רבים, דור עלייה ראשון, אשר קשריהם עם העולם שהותירו אחריהם ובעצם אינו קיים עוד, חזק יותר מכל קשר שלהם עם המקום והזמן שבו הם חיים. במקרה זה, מדובר על "יקה", שבנפשו עדיין שייך לברלין של שנות השלושים, למרות שהוא חי בישראל, כנראה היום.

אפילו הכוונות של הבמאי דניאל קרסמן היו טובות. הוא לא סטה בשום שלב מן הרצון הכן להתמודד עם הבעייה, ולא עשה שום פשרות עם טעם הקהל.

אלא שכאן מסתיימת רשימת השבחים, ומכאן והלאה מתחילות הצרות. אולי מתוך תנאי הפקה חפוזים, אולי בגלל חוסר ניסיון מספיק, אולי בשגגה ובהיסח-הדעת, מקבל הסרט ממדים מעוותים, שבגללם קשה מאוד לצופה להתמודד עם מה שווקסמן מציג בפניו, הרצינות.

הזמן בכל מתרחשת העלילה הוא בלתי-ברור, וזו יכולה לקרות בכל אחת מ-12 השנים האחרונות, והרמזים השו-נים בכיוון זה מבולבלים לחלוטין. אם ברור שהדמות הרא-שית קשובה לעבר שלה, הוא אפילו עוסק בעתיקות. אין הסרט מתעקב למעשה בכל מה שהטריד אותה מנוחתו לפני תחילת הסיפור, ומה שדחק אותה החוצה מן העולם הבורגני לו הוא שייך. לעומת זאת, החלק השני של